

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2016-5-12
Karar Sayısı : 18-03/33-20
Karar Tarihi : 18.01.2018

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Adem BİRCAN, Şükran KODALAK,
Mehmet AYAN

B. RAPORTÖRLER : A. Özlem UZUN, Hasan ADIYAMAN, A. Ogün KARAGÜLLE

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Trakya Cam Sanayii A.Ş.'nin çeşitli uygulamalar yoluyla Isıcam Yetkili Üreticilerini fiili olarak münhasırlaştırdığı iddialarını içeren ve Kurum kayıtlarına 17.02.2017 tarih ve 1101 sayı ile intikal eden başvurunun değerlendirilmesi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 13.04.2016 tarih ve 2494 sayı ile giren ve Trakya Cam Sanayii A.Ş. (TRAKYA CAM) tarafından gönderilen bildirimde özetle; TRAKYA CAM ile 172 Isıcam Yetkili Üreticisi (IYÜ+) arasında imzalanması öngörülen "Çift veya Daha Fazla Düzcam/Kaplamalı Cam Sistemli Yalıtım Camı Ünitelerinin Üretimi ve Pazarlamasına ilişkin Franchise Sözleşmesi-Kapsamlı" ve dört Isıcam Yetkili Üreticisi (IYÜ) arasında imzalanması öngörülen "Çift veya Daha Fazla Düzcam/Kaplamalı Cam Sistemli Yalıtım Camı Ünitelerinin Üretimi ve Pazarlamasına ilişkin Franchise Sözleşmesi-Standart" (birlikte "Sözleşmeler" olarak anılacaktır) olmak üzere toplamda 176 Isıcam Yetkili Üreticisi (IYÜ) ile imzalanması öngörülen Sözleşmeler için 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 5. maddesi çerçevesinde muafiyet verilmesi talep edilmiştir.
- (3) Bildirime ilişkin inceleme süreci devam ederken, 17.02.2017 tarih ve 1101 sayı ile Rekabet Kurumu kayıtlarına intikal eden başvuruda özetle, TRAKYA CAM'ın çeşitli uygulamalar yoluyla IYÜ'leri fiili olarak münhasırlaştırdığı iddia edilmiştir.
- (4) Konuya ilişkin olarak hazırlanan 23.08.2017 tarih ve 2016-5-12/MM sayılı Raporda, 17.02.2017 tarih ve 1101 sayı ile Kuruma intikal eden şikâyet başvurusuna ilişkin bu aşamada bir önaraştırma açılmasına gerek olmadığı zira IYÜ'lerin bir kısmının aynı zamanda düz cam ürününün yeniden satıcılığını yapan yetkili satıcılardan oluştuğu, düz cam ürününün yeniden satıcılığını yapan yetkili satıcıların fiili olarak münhasırlaştırılmasına ilişkin olarak Kurul'un 24.11.2016 tarih ve 16-41/672-M sayılı kararı ile açılan soruşturmanın hâlihazırda Kurum bünyesinde devam ettiği ve IYÜ'lerin fiili olarak münhasırlaştırılmış olmasının ilgili Soruşturma kapsamında yer aldığı kanaatlerine yer verilmiştir.
- (5) İlgili Rapor, 07.09.2017 tarih ve 17-28/466-Mİ sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve "...17.02.2017 tarih ve 1101 sayı ile intikal eden şikâyet başvurusunun ise incelenerek Kurul gündemine getirilmesine" karar verilmiştir. Bunun üzerine düzenlenen 15.01.2018 tarih ve 2016-5-12/BN-1 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (6) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notunda; şikâyet başvurusuna ilişkin olarak bu aşamada bir önaraştırma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (7) Kuruma intikal eden başvuru TRAKYA CAM'ın İYÜ'leri fiilen münhasırlaştırdığına yöneliktir. 02.12.2015 tarih ve 15-42/704-258 sayılı Kurul kararında, TRAKYA CAM'ın düz cam ürününün yeniden satıcılığını yapan yetkili satılıcıları (YES) statüsündeki bayilerine yönelik bölge münhasırlığı, rekabet etmeme ve tek elden satın alma yükümlülüğü ile bayi yöneticiliği uygulaması içeren bayilik sisteminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eder nitelikte olduğu (4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamındaki Yetkili Bayilik Sözleşmesi'nin grup muafiyetinden ve bireysel muafiyetten yararlanmadığı) sonucuna ulaşılmıştır. TRAKYA CAM'ın söz konusu bayilik sistemini fiili olarak uygulamaya başlamasına ilişkin tespit ve incelemeler yapmak için açılan soruşturma sonucunda ise Kurul, "*Trakya Cam Sanayii A.Ş.'nin 02.12.2015 tarih ve 15-42/704-258 sayılı Kurul kararında 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal eder nitelikte olduğu tespit edilmiş olan bayilik dağıtım anlaşmalarını 2016 yılı itibarıyla fiili olarak uygulamaya başlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiğine*," 14.12.2017 tarih ve 17-41/641-280 sayılı ile karar vermiştir.
- (8) Yapılan soruşturmada YES'lere rekabet etmeme yükümlülüğü getirilip getirilmediği de incelenerek bu bayilerin TRAKYA CAM dışındaki üreticilerden alımlarının azaldığı ortaya konmuş ve bu bayilere rekabet etmeme yükümlülüğü getirildiği tespiti yapılmıştır. 19 YES'in ve TRAKYA CAM'ın internet sitelerinde yer verilen bilgilerin incelenmesi neticesinde, bu bayilerden 16'sının aynı zamanda İYÜ vasfına sahip olduğu tespit edilmiştir. Konuya ilişkin olarak TRAKYA CAM temsilcisi ile yapılan telefon görüşmesinde, 19 YES bayisinin bir kısmının İYÜ ve bir kısmın ise YES bayisi şeklinde aile şirketi olarak kurulduğu, bir süre sonra TRAKYA CAM'ın isteği doğrultusunda aynı şirketin bir yan kuruluşu olarak YES ve İYÜ faaliyetlerinin ayrı şirketlerde yürütülmek üzere ayrıştırıldığı ancak kontrolün aynı ailede kaldığı bilgilerine ulaşılmıştır. Bu bilgileri desteklemek üzere TRAKYA CAM tarafından 12.01.2018 tarih ve 531 sayılı ile Kurum kayıtlarına intikal ettirilen ek bilgi yazısı incelendiğinde, 19 YES bayisi içinde birinin hem YES hem de İYÜ bayiliği yaptığı ((.....)), üçünün İYÜ bayisinin bulunmadığı ((.....)), yedisinin YES bayisi olarak kurulup sonradan İYÜ'lük için ayrıştığı ve sekizinin İYÜ bayisi olarak kurulup sonradan YES bayisinin ayrıştığı tespit edilmektedir. Bunun gibi, (.....) görülmektedir. Dolayısıyla, soruşturma kapsamında, (.....) İYÜ'lerin bir kısmının da fiilen münhasırlaştırıldığı dolaylı olarak incelenmiş olmaktadır.
- (9) Diğer yandan, aynı ekonomik bütünlük içinde bulunan YES ve İYÜ bayileri henüz kurumsallaşma sürecini tamamlamamış aile şirketleri niteliğindedir. Bu husus, şirketlerin birbirinden bağımsız ve bireysel rekabet politikaları benimsemelerini de engelleyebilecek bir etkidir. Bir başka ifadeyle bir ailenin YES şirketi için benimsenen işletme ve rekabet politikası (rekabet yasağı) aynı ailenin İYÜ şirketi için de benimsenecektir. Nitekim TRAKYA CAM'ın da aynı bakış açısında olduğunu düşündürecek şekilde YES'lere ilişkin muafiyet başvurusu ile hemen hemen aynı dönemde, Kurumumuza İYÜ/İYÜ+'larda hat ve stok münhasırlığı için muafiyet başvurusu yapılmıştır.
- (10) Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, 17.02.2017 tarih ve 1101 sayılı ile Kuruma intikal eden şikâyet başvurusuna esas teşkil eden eylemin, TRAKYA CAM'ın YES'lere yönelik bayilik sistemi ve uygulamaları hakkında yürütülen soruşturma kapsamında ve dolaylı olarak incelenmiş olması ve soruşturma sonucuna ilişkin Kurul kararının henüz yeni olması sebepleriyle söz konusu şikâyet hakkında bu aşamada bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

18-03/33-20

H. SONUÇ

- (11) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Kurum kayıtlarına 17.02.2017 tarih ve 1101 sayı ile giren başvuruya ilişkin olarak herhangi bir işlem tesis edilmesine gerek bulunmadığına gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.